

**Turun kaupunkiseudun kuntayhtymä
Alustava talousarvio 21.5.2025**

**TALOUSARVIO 2026
TOIMINNALLISET TAVOITTEET 2026
TALOUSSUUNNITELMA 2027-2029**

Sisältö

YLEISPERUSTELUT.....	3
Kuntayhtymän perustehtävä.....	3
Seutustrategia 2024–2026	3
KUNTAYHTYMÄN TOIMINNALLISET TAVOITTEET.....	4
TALOUSARVION RAKENNE, SITOVUUS JA SEURANTA.....	5
Talousarvion osat.....	5
Talousarvion tehtäväkokonaisuudet ja sitovuus	5
Taloudellisen ja toiminnallisen tuloksen seuranta	5
KÄYTTÖTALOUSOSA.....	5
TULOSLASKELMAOSA.....	6
INVESTOINTIOSA.....	6
RAHOITUSOSA	7
TALOUSSUUNNITELMA 2027–2029.....	7
RISKIENHALLINTA KUNTAYHTYMÄN TOIMINNASSA VUONNA 2026	7

YLEISPERUSTELUT

Kuntayhtymän perustehtävä

Turun kaupunkiseudun kuntayhtymä on vuonna 2022 perustettu jäsenkuntiensa yhteistyötä edistävä organisaatio. Kuntayhtymän jäseniä ovat Turku, Kaarina, Lieto, Naantali, Raisio ja Rusko.

Turun kaupunkiseudun kuntayhtymän perussopimuksen (2.3.2022) mukaan Seutuhallitus hyväksyy talousarvion ja sen yhteydessä taloussuunnitelman. Varainhoitovuoden yhteisten menojen suoritusta varten jäsenkunnilta peritään ennakkoja. Ennakkojen perusteena on varainhoitovuoden hyväksyttyyn talousarvioon sisältyvä yhteismenojen määrä. Maksuosuuksien ennakot maksuunpannaan neljännesvuosittain, jolloin maksuosuutena on neljäsosa (1/4) kuntakohtaisesta vuosiarviosta. Seutuhallitus voi varainhoitovuoden aikana kuntayhtymän maksuvalmiuden salliessa tai siirtää ennakkojen maksuunpanon ajankohtaa myöhemmäksi tai jättää ennakot maksuunpanematta.

Perussopimuksen ja kuntayhtymän hallintosäännön mukaan seuraavan kalenterivuoden alustava talousarvio ja -suunnitelma on toimitettava jäsenkunnille 15.8. mennessä. Seutuhallitus hyväksyy kuntayhtymän seuraavan vuoden talousarvion kuluvin vuoden loppuun mennessä ja hyväksytty talousarvio ja -suunnitelma on toimitettava jäsenkunnille 15.1. mennessä.

Turun kaupunkiseudun kuntayhtymän ensisijaisena tarkoituksena on toimia yhteisen tiedonjaon, kehittämisen ja valmistelun alustana. Kuntayhtymän toiminnan painopisteet määritellään seutustrategiassa.

Perussopimuksen mukaan kuntayhtymän tehtäviä ovat

- kuntayhteistyön yleinen kehittäminen
- kuntien välisen yhteistoiminnan kehittäminen
- yhteisten suunnittelu- ja kehittämishankkeiden edistäminen
- jäsenkuntien yhteinen edunvalvonta
- aluepolitiikan toteuttaminen osaltaan
- muut yhteisesti sovitut seutuyhteistyöhön liittyvät tehtävät

Seutustrategia 2024–2026

Kuntayhtymän jäsenkuntien valtuustot hyväksyivät keväällä 2024 Turun kaupunkiseudun Seutustrategian vuosille 2024–2026. Seutustrategian mukaan Turun kaupunkiseudun kuntien yhteinen strateginen visio on, että:

Turun kaupunkiseutu on kestävästi kasvava, kiinnostava ja innostava kansainvälisesti tunnettu kaupunkiseutu, jonka vahvuuksia ovat korkea osaamistaso, rikas historia, ainutlaatuinen saaristo, nopeat liikenneyhteydet ja sujuvat arjen palvelut.

Yhteisen vision toteutumista edistetään Seutustrategian tavoitteilla ja toimenpiteillä.

KUNTAYHTYMÄN TOIMINNALLISET TAVOITTEET

Vuosi 2026 on Turun kaupunkiseudun kuntayhtymän seutustrategiakauden 2024–2026 kolmas ja viimeinen vuosi. Seutustrategiassa päätetyistä toimenpiteistä kaksitoista on aikataulutettu kokonaan tai osittain vuoden 2026 aikana toteutettaviksi.

Seutustrategian mukaiset toimenpiteet muodostavat rungon kuntayhtymän toiminnallisille tavoitteille.

Seutustrategian mukaiset toimenpiteet vuodelle 2026 ovat:

Toimenpiteet: Kestävä kasvu ja hyvä elämänlaatu	Toteutus
1.6. Jäsenkunnat voivat toteuttaa kuntayhtymän kautta yhteishankkeita, jotka tukevat kuntien yhteisiä Itämeren suojeluun, ilmastonmuutoksen torjuntaan ja luonnon monimuotoisuuteen liittyviä tavoitteita.	2024–2026
1.7. Osana Turun kaupungin 800-vuotisjuhlavalmistelua huomioidaan ja hyödynnetään juhluvuoden seudulliset ja aluetaloudelliset mahdollisuudet.	2025–2026

Toimenpiteet: Saavutettava kaupunkiseutu	Toteutus
2.1. Valtion rahoitusta vaativia liikennehankkeita edistetään kaupunkiseudun yhteisellä edunvalvonnalla. Kuntayhtymä pitää strategiakauden aikana edunvalvontatavoitteensa ajan tasalla ja päivittää niitä tarvittaessa.	2024–2026
2.3. Turun kaupunkiseudun kuntayhtymä osallistuu Turun seudun rakennemallin päivitykseen ydinkaupunkiseutua koskevan suunnittelun osalta.	2024–2026
2.5. Vahvistetaan Turun lentoaseman asemaa edunvalvonnalla ja seutumarkkinoinnilla.	2024–2026

Toimenpiteet: Korkea osaaminen ja työvoiman saatavuus	Toteutus
3.2. Kaupunkiseudun kuntien väliset sivistyspalveluiden sopimukset tuodaan jatkossa tiedoksi ja keskusteltavaksi seutuhallitukseen.	2024–2026
3.3. Arvioidaan seudulliset toimet, joilla voidaan edistää kaupunkiseudun oppilaitoksista valmistuneiden työllistymistä ja jäämistä alueelle.	2025–2026
3.4. Kotimaisen ja kansainvälisen työvoiman saatavuuden parantamiseksi kaupunkiseudun kuntayhtymä tekee yhteistyötä Business Turun, Turun työllisyysalueen ja kaupunkiseudun oppilaitosten kanssa.	2024–2026

Toimenpiteet: Vaikuttava seutuyhteistyö	Toteutus
4.1. Strategiakauden aikana vakiinnutetaan Turun kaupunkiseudun kuntayhtymän ja muiden seudullisten elin-, veto- ja pitovoimaa edistävien organisaatioiden yhteistyö.	2024–2026
4.2. Strategiakauden jälkipuolella arvioidaan kuntayhtymän jäsenpohjan ajantasaisuus ja mahdolliset muutostarpeet.	2026
4.5. Turun kaupunkiseudun Seutufoorumi järjestetään vuosittain ja sen asema vakiinnutetaan seudun päättäjien, virkamiesten ja sidosryhmien tärkeänä kohtaamispaikkana.	2024–2026
4.6. Turun kaupunkiseudun kuntayhtymälle luodaan oma kaupunkiseudun asukkaiden ja sidosryhmien osallistamisen toimintamalli.	2025–2026

Seutustrategiassa vuodelle 2026 aikataulutettujen toimenpiteiden lisäksi vuonna 2026 viimeistellään seutustrategiassa aiemmille vuosille aikataulutettujen toimenpiteiden toimeenpano, mikäli ne ovat keskeneräisiä vuonna 2026.

Seutustrategiassa päätettyjen toimenpiteiden lisäksi kuntayhtymä valmistelee ja toteuttaa muita sen toimielimissä päätettyjä asioita. Kuntayhtymän toimielimiä ovat seutuhallitus, kuntajohtajakokous, sivistysjohtajien kokous ja liikuntapalveluista vastaavien viranhaltijoiden työryhmä.

TALOUSARVION RAKENNE, SITOVUUS JA SEURANTA

Talousarvion osat

Kuntayhtymän talousarviosta ja -suunnitelmasta, niiden rakenteesta, sisällöstä ja laadinnasta säädetään kuntalaissa. Turun kaupunkiseudun kuntayhtymän talousarvio sisältää yleisperustelut, toiminnalliset tavoitteet, käyttötalous- ja tuloslaskelmaosan sekä investointi- ja rahoitusosan.

Tuloslaskelmaosassa osoitetaan, kuinka kuntayhtymän tilikauden tulorahoitus riittää käyttömenoihin, rahoitusmenoihin ja omaisuuden kulumista kuvaaviin suunnitelman mukaisiin poistoihin.

Investointiossa sisältää kuntayhtymän investointisuunnitelmat talousarvio- ja taloussuunnitelma-vuosille.

Rahoitusosassa esitetään kuntayhtymän käyttötalous-, tuloslaskelma- ja investointiosan tulojen ja menojen aiheuttama kassavirta, eli varsinaisen toiminnan kassavirta. Rahoitusosaan merkitään myös antolainauksen, lainakannan ja oman pääoman muutokset sekä arvioidaan talousarvion vaikutusta maksuvalmiuteen.

Seutuhallituksen 22.5.2024 hyväksymissä Turun kaupunkiseudun kuntayhtymän Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteissa ja ohjeissa on päätetty, että kuntayhtymän talousarviossa esitetään ajantasainen riskiarvio ja kuvaus kuntayhtymän toiminnan riskienhallinnasta.

Talousarvion tehtäväkokonaisuudet ja sitovuus

Turun kuntayhtymällä on yksi tehtäväkokonaisuus. Nettobudjetoidun talousarvion toimintakate on kuntiin nähden sitova.

Taloudellisen ja toiminnallisen tuloksen seuranta

Taloudellisen tuloksen ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan seutuhallitukselle ja jäsenkunnille neljännesvuosittain. Koko vuoden raportointi tapahtuu tilinpäätöksessä.

KÄYTTÖTALOUSOSA

Talousarviovuosi 2026 on kuntayhtymän 4. toimintavuosi. Vuonna 2026 kuntayhtymällä on kaksi työntekijää: seutujohtaja ja hallinnon asiantuntija. Kuntayhtymän henkilöstömenot muodostuvat seutujohtajan ja hallinnon asiantuntijan palkka- ja henkilösivukuluista. Henkilöstön osaamisen kehittämiseen varaudutaan vuosittain. Tuloslaskelman rivi ”palkat ja palkkiot” sisältää myös seutuhallituksen ja tarkastuslautakunnan kokouspalkkiot ja ansiomenetyskorvaukset.

Palveluiden ostoista suurin osa on asiantuntijapalveluita, joita hankitaan seutustrategiassa asetettujen tavoitteiden toteuttamiseksi. Loppuosa palveluiden ostoista muodostuvat ICT-palveluista, posti- ja telepalveluista, kirjanpidon, maksuliikenteen ja palkanlaskennan palveluista, sekä painatuksiin, ilmoituksiin ja viestintään liittyvistä palveluista. Palvelujen ostoissa ovat mukana myös seutuyksikön henkilöstön matkustukseen ja koulutukseen liittyvät kulut sekä erilaisten tapahtumien, mm. Seutufoorumin, järjestämiseen liittyvät kulut.

Tarvike- ja kalustomenot muodostuvat kuntayhtymän toiminnassaan tarvitsemista käyttökulutustavaroista ja kalustohankinnoista.

Vuonna 2026 kuntayhtymän käytössä on vuokrattu työhuone, joka toimii seututoimistona. Työhuone on vuokrattu Varsinais-Suomen liiton toimiston toisesta kerroksesta. Kuntayhtymä voi käyttää omiin kokouksiinsa Varsinais-Suomen liiton kokoustiloja.

Kuntayhtymän toimintatuotot muodostuvat jäsenkuntien asukasmäärän suhteessa laskutettavista maksuosuuksista. Vuoden 2026 talousarvio on laadittu seutuhallituksen päätöksen mukaisesti siten, että laskutus on 1,46 €/asukas.

TULOSLASKELMAOSA

Tuloslaskelma TA 2026

	TA 2026	TA 2025	muutos (euroa)	muutos (%)
Myyntitulot/kuntien vuosimaksut	461 456	461 726	-270	0
Muut tuet ja avust.	0	0	0	0
Tulot yhteensä	461 456	461 726	-270	0
Palkat ja palkkiot	178 705	173 500	5 205	+3
Sivukulut	32 167	31 230	937	+3
Henkilöstökulut yht.	210 872	204 730	6 142	+3
Palvelujen ostot	231 584	232 996	-1 412	-1
Vuokrat	14 000	14 000	0	0
Tarvikkeet ja kalusto	5 000	10 000	-5 000	-50
Menot yht.	461 456	461 726	-270	0
Toimintakate	0	0	0	0

Kuntayhtymän toiminnasta aiheutuvat kulut ovat vuonna 2026 lähellä vuoden 2025 tasoa. Henkilöstökulujen osalta muutokset perustuvat arvioon KVTES:in mukaisista palkankorotuksista.

INVESTOINTIOSA

Kuntayhtymällä ei ole investointeja vuosina 2026–2029.

RAHOITUSOSA

Seutuyksikön tulo-rahoitus kertyy jäsenkuntien maksuosuuksista. Tulorahoituksella katetaan kaikki käyttömenot. Seutuyksikön vuosikate on nolla.

Jäsenkuntien vuosimaksun ja maksuosuuksien laskentaperusteeksi on päätetty 1,46 €/asukas (1,48 euroa/asukas vuonna 2025). Vuosimaksun taso on laskettu jäsenkuntien 31.3.2025 ennakkoväkiluvun mukaan.

Jäsenkunta	asukasluku 31.3.2025 (Tilastokeskus)	maksuosuus 2026 (euroa)	maksuosuus 2025 (euroa)
Turku	206 420	301 373	300 171
Kaarina	36 563	53 382	54 029
Lieto	20 687	30 203	30 572
Naantali	20 190	29 477	29 712
Raisio	25 817	37 693	37 737
Rusko	6 402	9 347	9 505
Yhteensä	316 079	461 456	461 726

TALOUSSUUNNITELMA 2027-2029

Kuntayhtymällä ei ole tiedossa taloussuunnitelmakautta koskevia investointeja, varauksia, lainoja eikä rahastoja. Mahdollinen ulkopuolinen hankerahoitus huomioidaan vuosisuunnittelussa ja tarvittaessa muutostalousarvioissa. Henkilöstökulujen laskentaperusteena on käytetty koko suunnitelma-kauden ajan kahta henkilötyövuotta (2 htv). Mikäli kuntayhtymän tehtäviin päätetään muutoksia suunnitelmakauden aikana, on henkilötyövuositähtäminen uudelleen arvioitava.

Tulojen osalta taloussuunnitelma on laskettu vuosimaksutasolla 1,46 euroa per asukas. Kaupunkiseudun vuosittaiseksi asukasluvun kasvuksi on arvioitu tässä varovaisuusperiaatteella 1% vuotuinen kasvu.

	TA 2026	TA 2027	TA 2028	TA 2029
Myyntitulot/kuntien vuosimaksut	461 456	466 070	470 731	475 438
Muut tuet ja avust.	0	0	0	0
Tulot yhteensä	461 456	466 070	470 731	475 438
Palkat ja palkkiot	178 705	183 119	187 514	189 389
Sivukulut	32 167	32 962	33 753	34 091
Henkilöstökulut yht.	210 872	216 081	221 267	223 480
Palvelujen ostot	231 584	230 849	230 183	232 534
Vuokrat	14 000	14 140	14 281	14 424
Tarvikkeet ja kalusto	5 000	5 000	5 000	5 000
Menot yht.	461 456	466 070	470 731	475 438
Toimintakate	0	0	0	0

RISKIENHALLINTA KUNTAYHTYMÄN TOIMINNASSA VUONNA 2026

Talousarvion riskienhallintaa koskeva osa täydennetään talousarvion jatkovalmistelussa syksyn 2025 aikana.